

29. 2. 1988 odkritje spominske plošče ob obletnici nesreče v Jeklarni.

Zastoj v Jeklarni

Izgleda, da je mesec februar za Jeklarno usoden; vsi se še spominjamo lanskoletne tragične nesreče, ki je bila v februarju. Letošnje leto pa smo 28. 1. bili priča okvari transformatorja na II. elektroobložni peči, 8. 2. pa je prišlo do okvare še na transformatorju prve obložne peči. Zaradi tega je obstala proizvodnja v Jeklarni, kar je imelo za posledice, da so se v obeh valjarnah in Jeklovleku znašli pred pomanjkanjem vložka za svojo proizvodnjo. Oba transformatorja sta bila odpeljana v tovarno Rade Končar v Zagreb, ker se je takoj pristopilo k defektaži in popravilu obeh

(Nadaljevanje na 2. strani)

Poročilo o poslovanju v letu 1987

I. PROIZVODNJA

Leto 1987 je značilno po tem, da smo si glede na leto 1986 znane pogoje gospodarjenja in pričakovanje težave v letu 1987 postavili z GN zelo zahtevne cilje glede fizičnega obsega proizvodnje. To je najbolj veljalo za jeklarno in livarno II, kjer smo pričakovali, da bomo uresničili cilje, ki smo si jih zadali z investicijami v obeh TOZD. Na drugi strani smo glede na leto 1986 zmanjšali zadolžitve livarne I., saj smo pričakovali začetek investicije v stroj za centrifuglano vlivanje. V GN 1987 smo deloma upoštevali tudi že nekatere znane strukturne spremembe v asortimanu: izpad kokil, povečan obseg jekel za hladno kovanje, itd. Zastavljeni cilji so bili zelo zahtevni, ne pa tudi nerealni in neuresničljivi.

Poleg problemov, ki so jih v letu 1987 imeli tudi v ostalem delu gospodarstva (obračunski sistem, devizni zakon, itd.), so nas žal v Štorah spremljale še dodatne težave in 28. februarja tudi kolektivna nesreča v jeklarni. Posledice nesreče in težave pri aktiviranju druge konti naprave v jeklarni, prepozno dokončanje investicije v livarno II. in težave pri poskusni proizvodnji ter v marcu in decembru ustavljena in potem ukinjena proizvodnja na plavžu, so popolnoma spremenili možnosti za doseganje zastavljenih ciljev.

Z GN 1987 planirani fizični obseg proizvodnje v višini 398.438 t smo dosegli le 90,5 %, to je 360.656 t. Tudi z operativnimi plani deloma upoštewane težave niso pripomogle, da bi tudi le-te uspeli doseči. Planirali smo 366.603 t in zaostali za to količino za 26 %. Če ne upoštevamo jeklarne, kjer smo za planom zaostali kar za 39.547 t, bi bila slika popolnoma drugačna in gospodarski načrt celo presežen. Ko gledamo dosežene re-

(Nadaljevanje na 2. strani)

KONFERENCA SINDIKATA

V petek, 12. 2. 1988, je bila pri Mlinarjevem Janezu Konferenca sindikata. Po pozdravu je predsednik KO OZS Železarna Štore tov. Franulič Anton podal poročilo o delu konference v preteklem mandatnem obdobju.

V nadaljevanju konference je bila predstavljena delovna usmeritev konference, ki smo jo objavili v zadnji številki Železarja. V razpravi, ki je sledila, je najprej predsednik KPO govoril o poslovanju Železarne in o nalogah, ki izhajajo iz sprejetega gospodarskega načrta za letošnje leto. Potem je predstavnik temeljne organizacije Transport razpravljal o delovnih pogojih delavcev in vrednotenju le-teh. Predstavnik Livarne strojne litine je kritično ocenil delovanje konference sindikata, saj premalo naredi za delavce v neposredni proizvodnji, kritično pa je ocenil tudi kadrovske politike, saj se v samoupravnih in sindikalnih organih nahaja premalo delavcev iz naposredne proizvodnje. Predstavnik Valjarne II je izrazil zaskrbljenost v zvezi z njihovo proizvodnjo in opisom delovanja sindikata v delovni sredini. Predstavnik Jeklarne pa je predlagal, naj bi vsi delavci Železarne del osebnega dohodka namenili v letu 1988 za pomoč družinam ponesrečenih jeklarjev.

Nato so v razpravi sodelovali predstavniki strokovnih služb ter odgovorili na pripombe, ki so bile razvidne iz gradiva in razprav predstavnikov TOZD. Prisotne je pozdravil tudi predstavnik občinskega sindikalnega sveta.

Po sprejemu delovnih usmeritev in finančnega načrta ter poročilu nadzornega odbora so razrešili člane IO in komisij ter izvolili nove organe konference.

Na koncu so bile podeljene knjižne nagrade zaslužnim sindikalnim delavcem.

Mladinska konferenca

Tudi mladinci so imeli svojo konferenco. Mladi so se v velikem številu udeležili te konference, ki je bila 23. 2. 1988. Po poročilih vodstva mladine, je bila burna razprava, v kateri so govorili o gospodarjenju, zaposlovanju in družbenem standardu mladih. V razpravi sta sodelovala tudi podpredsednik KPO mag. Stane Gajser in predstavnik sindikata Alojz Pavlič. Poleg volitev so mladi sprejeli svoj program dela, katerega objavljamo na 5. strani.

Udeleženci sindikalne konference.

Zastoj v Jeklarni

(Nadaljevanje s 1. strani)

transformatorjev. Delavci Rade Končarja so pri popravilu obeh transformatorjev pokazali visoko pripravljenost in strokovnost. Tako naj bi bil transformator druge elektroobločne peči pripeljan v Store 26. 2. 1988 in vklop druge elektroobločne peči je bil dne 3. 3. 1988. Transformator prve elektroobločne pa je bil popravljen do 10. 3. 1988. Izpad proizvodnje v Jeklarni bo imel velike finančne posledice in sicer:

– izpad dohodka v Jeklarni v času zastoja se predvideva v višini 1,42 milijarde;

– zaradi težav pri oskrbi z vložkom, sprememba asortimana ter zaradi predčasnih remontov v obeh valjarnah bo eksterna realizacija v celotni jeklarski verigi manjša za 4,29 milijarde din;

– stroški proizvodnje se bodo v času zastoja povečali zaradi višje cene gredic, ki jih bomo dobili iz Železarn Ravne in Split za 650 milijonov din.

V Železarni so bili podzvzeti vsi ukrepi, da bi posledice izpada povzročile čim manjše probleme pri oskrbi njihovih kupcev tako doma kot v tujini. Izpolnjene bodo vse dobave stalnim kupcem.

Interna komisija, ki je bila imenovana za oceno vzrokov okvar in za spremljanje poteka popravila je ob upoštevanju mnenj proizvajalcev te opreme ter inštitutov ugotovila:

– transformatorja sta bila redno in kvalitetno vzdrževana v skladu s tehnično tehnološkimi normativi, ki veljajo za tovrstne agregate. To oceno so potrdili tudi strokovnjaki Rade Končarja iz Zagreba;

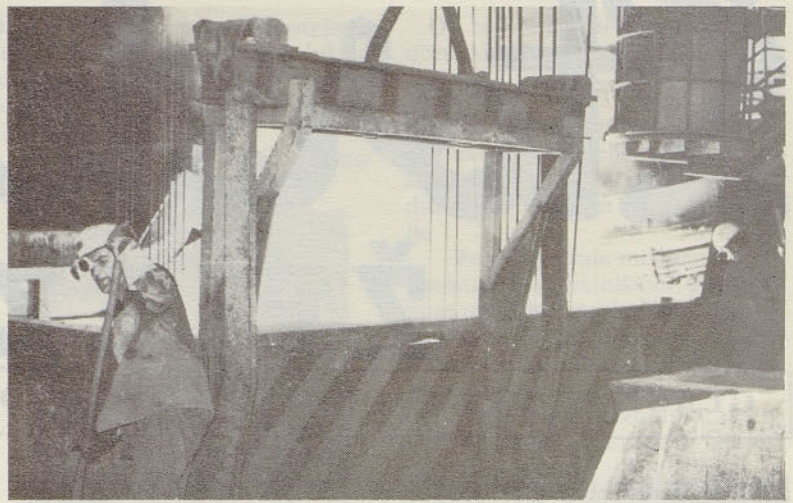
– Oba transformatorja sta vsa leta delala pod normalnimi pogoji porabe v okviru predpisanih mej za obratovanje;

– vsa signalizacija in zaščita je vedno delovala, tako tudi ob okvari, ko je posadka na peči pravilno reagirala in na podlagi signalizacije ni ponovno vklapljal transformatorjev, kar bi lahko povzročilo še večjo škodo in daljši izpad;

– delavci tozd Energetika so ob napakah na transformatorju ukrepali v skladu s predvidenimi ukrepi.

Ugotovljeni so bili naslednji vzroki za obe okvari:

– okvara na transformatorju druge elektroobločne peči je nastala zaradi električnega preboja na selektorju transformatorja. Posledice tega preboja so bile velike dinamične sile, ki so povzročile deformacijo geometrije navitja;

– pri transformatorju prve elektroobločne peči je prišlo do pojava pogske napetosti ob vključitvi transformatorja v prazen tek. Pri tem je prišlo do okvare regulacijskega navitja. Ta transformator je bil sicer avgusta 1985 obnovljen in sicer primarno in sekundarno navitje, medtem, ko je z meritvami takrat bilo ugotovljeno, da regulacijsko navitje ne kaže znakov staranja.

Popravila obeh transformatorjev bo v tovarni Rade Končar znašala 570 milijonov din z upoštevanjem še stroškov transporta, analiz, demontaže in montaže pa se bodo stroški zvišali na 600 milijonov din. Stroške popravila in izpada za 10 dni dohodka bo Železarni povrnila zavarovalna skupnost. Zaradi zastoja v Jeklarni so v februarju v Železarni potekala aktivnosti v skladu z načrtom po katerem so vsi delavci tozd Jeklarna izkoristili v tem času 6 dni dopusta, poleg tega pa se je v času zastoja izvedlo izobraževanje delavcev ter vsa vzdrževalna dela na agregatih, ki bi jih sicer ne bilo mogoče izvesti ob redni proizvodnji. V pripravi vložka pa so ta čas izkoristili za pripravo materiala za taljenje.

Izpad proizvodnje v Jeklarni, ki je nastal zaradi tehničnih okvar na transformatorjih, je sicer močno prizadel prizadevanja štorskih železarjev za boljše gospodarjenje, vendar so bili izvedeni vsi ukrepi s katerimi se je skušala nastala škoda čim bolj omiliti.

Poročilo o poslovanju v letu 1987

(Nadaljevanje s 1. strani)

zultate in številke in upoštevamo tudi, kaj se je tudi sicer še dogajalo v letu 1987, je treba biti pri ocenjevanju doseženega ne le kritičen, ampak tudi objektivni. Dosežena proizvodnja je vendarle rezultat večkrat velikih naporov in naprežanj v proizvodnji in v ostalih segmentih poslovnega sistema v Železarni Store. Čeprav je ta ugotovitev gotovo pozitivna, pa ne spremeni dejstva, da zaostajanje za načrtovanim pomeni ob koncu leta negativen rezultat.

Po temeljnih organizacijah je slika naslednja:

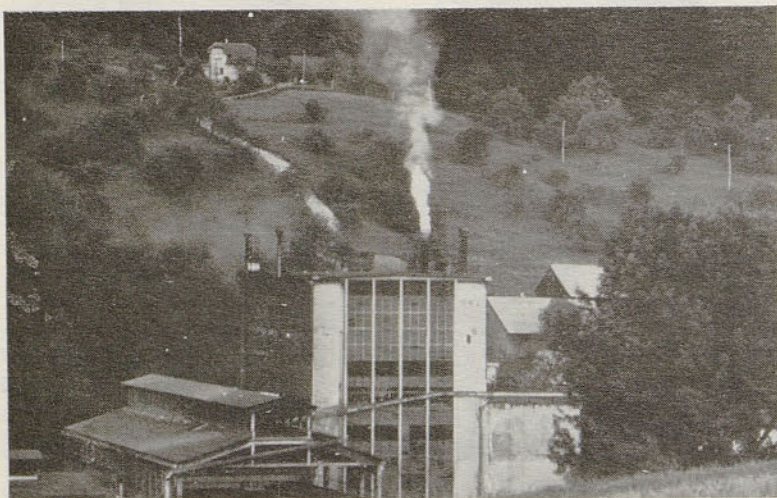
– ELEKTROPLAVŽ je proizvedel 37.848 t grodlja, kar predstavlja 89,7 % planirane količine 42.900 t. Marca meseca smo proizvodnjo ustavili zaradi pomanjkanja naročil, da nam ne bi zaloge povzročale prehudega bremena. Slika se tudi do konca leta ni spremenila in smo zaradi stalnega povečanja bremen in še posebej stroškov energije, konec novembra dokončno ustavili proizvodnjo.

– V JEKLARNI so se v začetku leta še vedno spopadali s težavami pri aktiviranju konti naprave II, ki do konca leta ni bila funkcionalno prevzeta. Ob nesreči, ko je umrlo pet delavcev in sta bila dva hudo poškodovana, je bila popolnoma onеспособljena prva konti naprava. Sanacija je trajala kar štiri mesece, posledice pa so bile v celoti odpravljene šele oktobra meseca. Ponovno aktiviranje konti naprave je gotovo uspeh naših delavcev, predvsem pa TOZD Vzdrževanja. Tako so se v jeklarni morali poleg problemov tekoče proizvodnje ves čas ukvarjati tudi s posledicami nesreče in ostalimi težavami. Razmeroma zahteven asortiman in pa praktično sprotne dobave gredic valjarnam so zahtevali maksimalno angažiranje delavcev jeklarni in tudi obeh valjarn ter priprave proizvodnje. Kljub temu smo se tekom leta večkrat soočili s težavami glede zahtevnih kvalitet gredic. Jeklarna je z doseženo proizvodnjo 125.457 t le malo zaostala za proizvodnjo leta 1986, ki je znašala 129.367 ton.

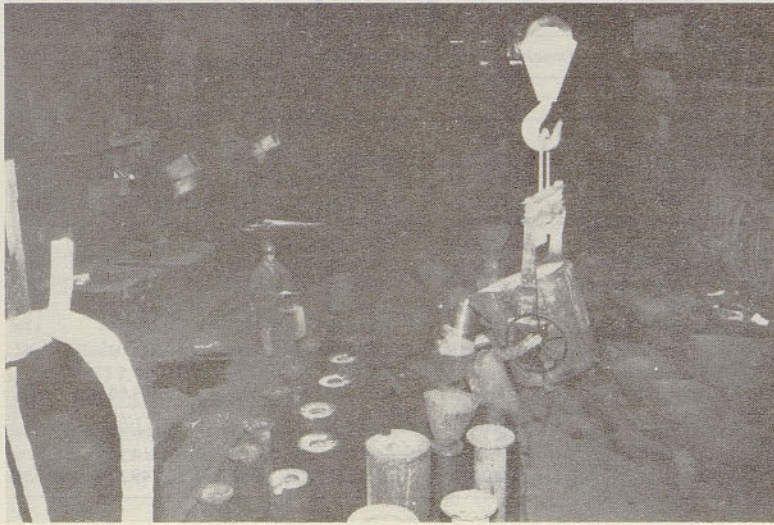
– VALJARNA I je dosegla 34.859 t in načrtovano proizvodnjo 33.020 t preseгла za 5,6 %. Vemo, da so bili valjarji pripravljani in sposobni prispevati še bistveno več. Razmere na trgu so se do konca leta tako poslabšale, da smo komaj uspeli zagotoviti tudi ta doseženi nivo proizvodnje.

– VALJARNA II je poleg jeklarni našo nesrečo najbolj neposredno občutila. Zaradi posledic nesreče, ki so pomenile velike motnje v oskrbi z gredicami in pa zaradi razmer na trgu, dosežena proizvodnja 111.732 t, kar je za 1,6 % več od planiranih 110.000 t, velik uspeh. Dejansko dogajanje je razvidno, če spremljamo proizvodnjo valjarne II po mesecih in primerjamo zadnji kvartal z dosežki preteklih treh, ko je bila proizvodnja kljub posledicam nesreče vendarle razmeroma visoka. Delavci valjarne so razumeli nastalo situacijo in zahteve po spremembi miselnosti glede razmerja proizvajalec – kupec.

– V JEKLOVLEKU so v letu 1987 aktivirali novo vlečno klop, ki je na začetku leta bistveno pripomogla k temu, da je ob koncu leta dosežena količina 20.254 ton za 7,7 % večja od planirane količine 18.800 t. Razmere na trgu so tudi v jeklovleku povzročile, da je bila proizvodnja vlečnih profilov zadnja dva meseca manjša od tiste, ki bi bila možna z razpoložljivimi kapacitetami. Kakor je na delu vlečne proizvodnje nastal primankljaj glede na planirane količine pa je proizvodnja brušenih profilov preseгла načrtovano. Kljub temu jeklovlek ni uspel v celoti kupcem dobaviti pogodbenih količin. To se nanaša predvsem na izvoz na Poljsko. Dokazuje se pravilnost usmeritve te proizvodnje na vlečene in brušene profile v približno enakem razmerju, kar omogoča lažje prilagajanje sprotne situaciji, ki bo tudi v prihodnje zelo zahtevna.

Spomin na plavž.

– LIVARNA I žal v letu 1987 ni uspela pričeti z investicijo v stroj za centrifugalno vlivanje. Ob tem je pozitivno le to, da smo z zaustavitvijo elektroplavža dobili možnost lokacije te investicije rešiti optimalneje. Livarna I se na ta način odpirajo povsem druge perspektive. Skupna proizvodnja je znašala 21.342 t in znaša glede na planiranih 19.066 t 8,4 % več. V začetku leta so se spopadali s problemi zagotavljanja ustrežne kvalitete svojih proizvodov, saj je bil izmeček bistveno večji od normativov. Težave so uspeli v celoti obvladati, tako da smo tudi razmeroma zahtevna naročila za izvoz uspeli v celoti realizirati (SSSR). Dejstvo pa je, da bi bil rezultat livarne I v letu 1987 brez tega boljši.

– LIVARNA II je poleg jeklarne najbolj zaostala za načrtovanimi cilji, saj jih je dosegla le z indeksom 88. Načrtovali so 9.000 t proizvodnje, izdelali pa 7.919 t. Razlogi so v dvo-mesečni zamudi pri aktiviranju AFL in v tem, da je zagon avtomatske formarske linije spremljala vrsta objektivnih pa tudi subjektivnih težav, ki so povzročale, da je livarna II šele v septembru začela obratovati polno. Ob tem vendarle ne gre zanemariti dejstva, da je livarna II v letu 1987 proizvajala skoraj izključno samo nodularno litino in se je delež sive litine zmanjšal na minimum. Tudi struktura vlitkov se je tekom leta spreminjala in se je povečal predvsem delež lažjih, prav tako pa je naraslo število pozicij. Osvajanje novih pozicij je poleg prenosa pozicij na AFL pomenilo skoraj nepremagljivo težavo, ki je povzročala, da se je sam prenos zavlekel še v leto 1988. V livarni II je gotovo najbolj razveseljivo dejstvo, da je z obstoječo opremo in odpravo nekaterih ozkih grl in z obstoječim tehnološkim znanjem možno zadostiti izredno ostrim kvalitetnim zahtevam kupcev tudi v izvozu. Ta ugotovitev gotovo potrjuje pravilnost usmeritve na tem proizvodnem področju, ki pa se bo morala seveda dokazati tudi v uspešnih poslovnih rezultatih.

– MEHANSKA OBDELAVA ni dosegla planirane proizvodnje valjev, ki je znašala 3.466 ton. Dosegli so 3.225 t ali za 7 % manj. Tudi na litini je proizvodnja dosežena z indeksom 91,9 %. Planirali smo 1.091 t, dosegli pa 966 t. Izpad te proizvodnje so nadomestili s storitvami, ki pa ne pomenijo enakega poslovnega efekta kot osnovna proizvodnja. Konkurenca se je tudi na jugoslovanskem trgu povečala, v izvozu pa so naše tehnološke možnosti omejene in se ponovno odpirajo šele s centrifugalnim litjem valjev. V primerjavi s prejšnjimi leti se je povprečna teža valjev bistveno zmanjšala. Povečale so se tudi potrebe po valjih, katerih obdelava je zahtevnejša. To velja predvsem za nemetalurške valje. Sedanja opremljenost mehanske obdelave nam zelo omejuje možnosti glede osvajanja drugačnega asortimana valjev in tudi zahtevnejših odlitkov. Vemo pa tudi, da so delavci v mehanski obdelavi sposobni in pripravljeni sprejeti na sebe tudi obveze, ki presegajo sedanje možnosti, ki zahtevajo nove organizacijske in strokovne pristope.

Poročilo o proizvodnji v letu 1987 ne bi bilo popolno, če ne bi omenili tudi ostalih temeljnih organizacij. Njihov delež je razviden že iz ostalega poročila, saj se tako ena kot druga omenjajo ob problematiki v obravnavanih temeljnih organizacijah. Vedeti moramo, da brez njih doseženih rezultatov ne bi bilo, da mora število zaposlenih v teh TOZD vendarle več prispevati k dvigu kvalitete, nivoju in uspešnosti poslovanja DO. Glede na to, da smo v preteklih letih ukini dve proizvodni temeljni organizaciji, obstoječe število delavcev v TOZD skupnega pomena lahko opravičimo le z visokim nivojem kvalitete servisiranja proizvodnje v celoti. Na ta način proizvodne temeljne organizacije razbremenijo tistih nalog in zadolžitev, ki jih odtegujejo od osnovnih nalog, to je doseganje kvalitetnih količin načrtovanih proizvodov.

Leto 1987 smo v izvozno-uvoznem smislu zaključili pozitivno, kar pomeni, da smo izvozili več, kot smo za to leto načrtovali. Zahtevnost tujega trga nas sili v kvalitetno usposabljanje tako, da bomo tudi domači trg lahko uspešneje obvladovali. To seveda ni možno brez dodatnih naporov.

II. NABAVA IN PRODAJA

Pogoji gospodarjenja se slabšajo iz leta v leto, kar se je odrazilo tudi na poslovanju Železarne Štore v letu 1987. Množica sprejetih predpisov, zakonov, ki so se med letom večkrat spremenili, so onemogočali, da bi

OZD delovale kot tržni subjekt, saj je bilo vsako njihovo delovanje vnaprej predpisano. Ob tem pa smo bili soočeni tudi s poslabšanjem tržne situacije, tako da tudi naš trg ni ostal nevtralen za recesijo, ki je v svetu zajela črno metalurgijo. Težave smo sicer pričakovali, saj smo se s podobnimi težavami srečevali že v letu 1986, vendar pa ne v takšnem obsegu. Dodatni izpad dohodka pa so nam povzročili tudi nepričakovani zastoji v proizvodnji (nesreča v jeklarni).

Težave smo premagovali s sprotnim prilagajanjem obstoječih razmer in delovanjem v cilju doseganja osnovnih postavk poslovne politike, kot so:

- doseganje plansko zastavljenih ciljev;
- zagotavljanje polne zasedenosti kapacitet;
- utrjevanje položaja na trgu z aktivno prodajno in nabavno politiko;
- delovanje v cilju zniževanje stroškov poslovanja

Dosežene rezultate, ki bodo v nadaljevanju konkretizirani po posameznih funkcijskih področjih, moramo ocenjevati med drugim skozi uspešnost izpolnitve planiranih nalog s primerjavo uspešnosti v preteklem letu ob upoštevanju realnih možnosti (tržnih, proizvodnih, kadrovskih itd.), ki so v mnogočem pomenili limit k doseganju večje uspešnosti poslovanja naše delovne organizacije.

Navedeni osnovni materiali predstavljajo vrednost preko 3/4 celotnega nakupa.

Če primerjamo realiziran nakup v letu 1987 z nakupom v letu 1986, je opaziti pri večini surovin in materialov precej manjši nakup in sicer v povprečju za okoli 20 %, čeprav je proizvodnja gotovih izdelkov v naši DO bila manjša samo za ca. 10 %.

Iz prikazanih indeksov je razviden manjši nakup v primerjavi z letom 1986 za:

– železna ruda	21,5 %
– beli grodelj	29,8 %
– gredice	22,2 %
– ferolegure	9,5 %
– silicijmetal	43,0 %
– antracitna masa	24,0 %
– metalurški koks	46,2 %
– livarski koks	36,6 %
– apnenec	9,7 %
– kremenčev pesek	41,1 %

Tudi primerjava doseženega nakupa 1987 s planom nam pokaže bistven prihranek količin pri vseh materialih, razen pri gredicah, kjer smo bili, zaradi znanih težav v jeklarni, prisiljeni povečati nakup.

Nakup je bil skozi vse leto 1987 usklajen s proizvodnjo in so se manjši problemi sproti reševali, tako da je tekla proizvodnja nemoteno.

Ugoden nakup je rezultat racionalnega gospodarjenja, boljšega obračanja zalog, koriščenja notranjih rezerv itd.

V pogledu cen pa smo plačevali v povprečju v letu 1987 v primerjavi v letu 1986, osnovne surovine in materiale več kot dvakrat dražje.

Čeprav smo predvidevali v planu večje podražitve osnovnih surovin in materialov, so bile dejanske podražitve preko vseh okvirov in so tudi te prekoračile za več kot 20 % v povprečju.

Iz podatkov je razvidno, da je bila realizacija uvoza v letu 1987 nižja kot v letu 1986, prav tako je bila nižja realizacija glede na GN 1987.

Precej pod planom je bila uvožena oprema in neblagovna plačila. Zelo pa se je povečal uvoz rezervnih delov, saj smo GN preseglji kar za 45 %, v primerjavi z letom 1986 pa znaša index 202,5. Večji uvoz rezervnih delov je bil realiziran zaradi sanacije konti naprave v jeklarni (ca. 600.000 \$).

Iz primerjave uvoza po področjih je razvidno, da se je uvoz iz konvertibilnega področja nekoliko povečal, uvoz s klirinškega pa zmanjšal v primerjavi z letom 1986. Iz regionalne razdelitve pa je razvidno, da se je precej povečal uvoz iz zapada, občutno zmanjšal pa uvoz iz DVR.

3. PRODAJA

Dosežena eksterna realizacija v letu 1987 je vrednostno višja od planirane za 19,8 %, od realizacije dosežene v letu 1986 pa za 89,4 %. Skupno prodane količine pa so pod načrtanim GN – index 93,8 in za 9,2 % nižje kot v letu 1986. Od skupne eksterne realizacije v letu 1987 znaša realizacija na domačem trgu 80,2 %, realizacija izvoza pa 19,8 %.

Problematika cen

Na področju cen se je v letu 1987 nadaljevala omejevalna politika pri oblikovanju cen, pri čemer organi za cene pri določanju takšne ali drugačne neposredne kontrole, niti približno niso upoštevali ekonomskih kriterijev oziroma položaja posameznih panog v primarni delitvi. Črna metalurgija je bila ena izmed panog, ki jo je taka politika cen postavila v izrazito neugoden položaj v primerjavi z ostalimi panogami, s katerimi je neposredno povezana. Zadrževanje prodajnih cen naših izdelkov ter stalno naraščanje cen vhodnih materialov, surovin in energije je slabšalo

(Nadaljevanje na 4. strani)

Poročilo o poslovanju v letu 1987

(Nadaljevanje s 3. strani)

Primerjava uvoza po področjih oziroma regijah:

	1986		1987		Indeks 1987/86
	\$	%	\$	%	
Konvertibilno	16.184.264	84,6	16.738.866	87,9	103,4
Kliring	2.949.757	15,4	2.310.311	12,1	78,3
Skupaj:	19.134.021	100,0	19.049.177	100,0	99,6
Zapad	6.144.531	32,1	8.175.571	42,9	133,1
SEV – konv.	8.155.856	42,6	7.972.870	41,9	97,8
SEV – kliring	2.949.757	15,4	2.310.311	12,1	78,3
DVR	1.883.877	9,9	590.425	3,1	31,3

Primerjava izvoza po področjih oziroma regijah:

	1986		1987		Indeks 1987/86
	\$	%	\$	%	
Konvertibilno	15.572.033	75,4	18.983.274	83	121,9
Kliring	5.077.308	24,6	3.900.902	17,0	76,8
Skupaj:	20.649.341	100,00	22.884.176	100,0	110,8
Zapad	8.247.332	39,2	12.112.639	52,9	146,9
SEV – konv.	7.024.989	34,0	6.870.635	30,0	97,8
SEV – kliring	5.077.308	24,6	3.900.902	17,1	76,8
DVR	299.712	1,5	–	–	–

finančni položaj železarne, tega trenda pa kljub notranjim ukrepom za izboljšanje poslovanja, nismo mogli ustaviti. Za primer povemo, da smo do 15. 11. 1987 uspeli povečati cene (s soglasjem Zveznega zavoda za cene) jekla, ki predstavlja preko 60 % v celoti realizacije železarne, samo za 44 %, medtem ko je inflacija že krepko preseгла 100 % (npr. materialu za reprodukcijo že za 133 %).

Novembrski paket ukrepov za odpravo disparitet pri cenah je samo nekoliko omilil nevzdržno situacijo, do katere je prišlo zaradi poseganja države v tako pomembno področje, kot je oblikovanje cen. Resda so bile cene popravljene za 60 % (jeklo) in 35 % (litina), vendar so se istočasno podražili tudi vsi vhodni materiali in energija, kar je izničilo pozitivni efekt povečanja cen prodajnih izdelkov.

Zavedamo se, da problema sanacije poslovanja ne moremo reševati samo in edino s cenami, vendar pa je administrativno odrejanje cen najslabša možna varianta. Če že delujemo v tržno-planskem gospodarskem sistemu, morajo tudi za področje oblikovanja cen veljati tržne zakonitosti. Glede na trenutno situacijo pa se bomo morali verjetno tudi v letošnjem letu na tem področju srečevati s podobnimi omejitvami.

Večji del izvozne dejavnosti v letu 1987 se je odvijal v višjih oblikah ZT menjave. Po kooperacijski pogodbi ROBO – Molificio je znašala realizacija 5,7 mio \$, kar je 25 % vsega izvoza. Tudi posli za Poljsko in Bolgarijo, ki so do polovice leta potekali kot kompenzacijski, so bili v drugi polovici leta preneseni na kooperacijske pogodbe, kar je bila edina možna (in za nas najugodnejša) oblika nadaljevanja poslov s temi državami. V začetku leta se je pokazala ugodna možnost poslovanja preko sejemske aranžmaje. To obliko smo izkoristili v manjši meri zaradi visokih stroškov poslovanja.

Iz primerjave izvoza po področjih je razvidno, da se je izvoz na konvertibilno področje precej povečal (index 121,9), izvoz na klirinško področje pa zmanjšal (index 76,8) v primerjavi z letom 1986. Iz regionalne razdelitve pa je razvidno, da se je močno povečal izvoz na zapad, saj znaša kar slabo polovico celotnega izvoza. V države SEV-a se je izvoz v letu 1987 v primerjavi z letom 1986 zmanjšal, v DVR pa v letu 1987 ni bilo izvoza.

IV. FINANČNI REZULTATI

Pri ugotavljanju finančnega rezultata za 1. 1987 smo morali upoštevati novi obračunski sistem, ki je začel veljati s 1. januarjem 1987. leta in temelji na naslednjih temeljnih zakonih: Zakon o ugotavljanju celotnega prihodka in dohodka, Zakon o sanaciji in prenehanju organizacije združenega dela, Pravilnik o načinu obračunavanja revalorizacije sredstev, Zakon o bančnem in kreditno monetarnem sistemu... Novi obračunski sistem naj bi v razmerah inflacije zagotovil realnejše izkazovanje in obranjanje vrednosti družbenih sredstev ter realnejše bilanciranje rezultatov poslovanja. Tekom leta 1987 je novi obračunski sistem doživel še številne spremembe in dopolnitve, zadnje, do danes znane, so objavljene v Ur. listu SFRJ št. 12 od 12. februarja 1988, ki pa veljajo tudi še za izdelavo zaključnega računa za leto 1987.

Besedilo	Doseženo 1986		Doseženo 1987		IND	Plan 1987	IND
	1	2	3	3:2			
1. CELOTNI PRIHODEK	95.585.789	174.959.008	183	154.049.694	114		
od tega: dom. trg	40.537.779	73.562.858	181	63.177.889	116		
izvoz	8.747.076	19.959.761	238	10.587.616	189		
2. PORABLJENA SRED.	79.784.144	151.120.617	189	124.550.888	121		
od tega: amortiz.	4.339.049	8.807.462	203	7.489.627	118		
3. SKUPNI DOHODEK	15.801.645	23.838.391	151	29.498.806	81		
4. OBV. IZ SKUP. DOH.	261.298	398.202	152	448.378	89		
5. DOHODEK	15.540.347	23.440.189	151	29.050.428	81		
6. OBV. IZ DOHODKA	6.171.612	11.317.845	181	9.406.383	119		
7. ČISTI DOHODEK	9.368.735	12.122.344	130	19.644.045	62		
RAZPOREDITEV:							
– osebni dohodki	8.054.683	16.311.107	203	13.304.681	123		
– SSP	655.666	–	–	1.467.701	–		
– rezervni sklad	421.241	577.923	138	1.006.504	57		
– poslovni sklad	677.817	–	–	4.614.534	–		
8. IZGUBA	440.671	4.766.686	1.082	749.375	636		

1. CELOTNI PRIHODEK: je ugotovljen po plačani realizaciji in znaša za leto 1987 175 milijard dinarjev, kar je le za 83 % več kot v letu 1986 in 14 % več od načrtovanega celotnega prihodka. Delež fakturirane realizacije na domačem trgu znaša v celotnem prihodu 42 %. Delež fakturirane izvoza (dinarska protivrednost) v celotnem prihodu je 11,4 %, v skupni eksterni realizaciji pa 21,3 %, kar je za 4,3 odstotne točke več kot v letu 1986 in tudi bistveno več, kot smo načrtovali. Realizacija od prodaje proizvodov in storitev med TOZD v DO predstavljajo 45 % celotnega prihodka, kar je več kot v letu 1986 in manj od načrtovanega deleža. Od fakturirane realizacije v letu 1987 je na domačem trgu ostalo po stanju na dan 31. 12. 1987 neplačane in nezavarovane le 2,9 % ali v absolutnem znesku 2,153.156 tisoč dinarjev, neplačan izvoz pa smo zavarovali v višini 3,185.366 tisoč dinarjev. Tako je negativni vpliv neplačane realizacije z upoštevanjem plačil ostanka neplačane realizacije iz leta 1986 v letu 1987 ter obračunanih zalog blaga na poti, na finančni rezultat v letu 1987 samo 271 milijonov dinarjev.

2. PORABLJENA SREDSTVA: so naraščala v letu 1987 hitreje kot celotni prihodek, kar je med ostalimi posledicami pomembne disparitete cen, zlasti na področju črne metalurgije. Poleg osnovnih surovin in materialov so se izrazito povečale cene energije, transportnih storitev in tudi ostalih eksternih storitev. Porabljeni sredstva smo v letu 1987 obremenili tudi z revalorizacijskimi stroški in to s stroški: revalorizacije porabljenih surovin, materialov in drobnega inventarja, revalorizacije prodanih proizvodov in blaga ter revalorizacije amortizacije osnovnih sredstev. Revalorizirali smo tudi stanje zalog surovin, materialov, drobnega inventarja, blaga ter zalog iz proizvodnje. Učinki te revalorizacije ne obremenjujejo stroškov, ampak povečajo vrednost zalog, tako, da so le-te usklajene s tržnimi cenami oziroma izkazane v realni vrednosti. Prav tako z revalorizacijo amortizacije, porabljenih surovin, materialov, drobnega inventarja, prodanih izdelkov in blaga, realno izkažemo njihovo vrednost glede na rast cen proizvajalcev industrijskih proizvodov od začetka do konca leta. Posredno, kot revalorizacijski prihodki, revalorizacijski stroški in učinki revalorizacije stanja zalog povečajo trajne vire za financiranje obratnih sredstev, tj. zalog. Vrednost skupnih zalog se je v letu 1987 povečala za 131 %, od tega le delno na račun povečanja količin (zaloge iz proizvodnje.).

Vrednost zalog	v 000 din		
	Surovine, mater., DI	Zaloge iz proizv.	Skupaj
1. 1. 1987	11.352.848	1.317.518	12.670.366
31. 12. 1987	24.418.596	4.811.804	29.230.400
IND	215	365	231

3. DOHODEK: v primerjavi z letom 1986 se je dohodek v letu 1987 povečal le za 51 % ter za 19 % zaostal za načrtovanim. Skladno z določili novega obračunskega sistema bremenijo dohodek vse obresti – od kratkoročnih in dolgoročnih kreditov za obratna sredstva in za osnovna sredstva. V letu 1987 so se bistveno zvišale obrestne mere, prav tako smo se v primerjavi z letom 1986 več zadolževali, zato pomenijo obresti pomembno postavko med obveznostmi iz dohodka, oziroma konkretno 1/5 vseh obveznosti iz dohodka. Pri temeljnih organizacijah, ki so leto 1987 zaključile z izgubo, smo stornirali prispevke iz dohodka, ki so odvisni od velikosti dohodka in to za II. polletje 1987. Za te prispevke bomo vložili zahteve za refundacijo. Skupne obveznosti iz dohodka so v primerjavi z letom 1986 večje za 81 % ter za 19 % večje od načrtovanih.

4. ČISTI DOHODEK: po kritju obveznosti iz dohodka smo ugotovili čisti dohodek v višini 12,122.344 tisoč dinarjev, ki ne zadošča niti za kritje izplačanih osebnih dohodkov. Masa osebnih dohodkov se je v primerjavi z letom 1986 povečala za 103 % in preseгла načrtovano maso za 23 %. Štiri TOZD so leto 1987 zaključile z izgubo in sicer:

(Nadaljevanje na 5. strani)

Poročilo o poslovanju v letu 1987

(Nadaljevanje s 4. strani)

TOZD Elektroplavž	651.996.812.– din
TOZD Jeklarna	810.075.197.– din
TOZD Valjarna II.	2.103.833.211.– din
TOZD Livarna litine	1.200.780.953.– din
Skupaj:	4.766.686.173.– din

Ostale TOZD so skupaj ustvarile ostanek čistega dohodka za sklade v višini 577.923.151.– dinarjev, ki je skoraj v celoti namenjen za kritje izgube. Izkazana izguba je krita pred predložitvijo ZR in sicer: delno iz rezervnega sklada in ostanka čistega dohodka, delno iz revalorizacijskih presežkov in delno v breme poslovnega sklada, skladno s samoupravnim sporazumom o združitvi TOZD v DO ter na osnovi zakonskih določil.

IV. FINANČNA SITUACIJA IN LIKVIDNOST

Finančni položaj Železarne Štore se je bistveno poslabšal v zadnjem trimesečju leta 1986, ko so se na eni strani znatno povečale zaloge, po drugi strani so se močno povečale tudi naložbe v osnovna sredstva, finančni rezultati pa so se slabšali. Tako smo iz leta 1986 v leto 1987 prenesli že visok primanjkljaj dolgoročnih virov za financiranje trajnih obratnih sredstev – zalog, ki se je med letom 1987 še povečal. Primanjkljaj dolgoročnih virov je neposredno vplival na likvidnost v DO, ki pa se je dodatno slabšala še zaradi vedno večje finančne nediscipline številnih kupcev naših proizvodov. Tako se je posledično hitro večala kratkoročna zadolžitev DO, ki je ob zaključku leta 1987 preseгла enomesečno vrednost eksterne realizacije. Ob tem je potrebno poudariti tudi dejstvo, da sedanji obračunski sistem (predvsem v tistem delu, ki obravnava revalorizacijo sredstev in njihovih virov) dohodkovno zlasti prizadene OZD, ki so v svojem poslovanju v večji meri prisiljene uporabljati tuja, predvsem kratkoročna sredstva, kar velja tudi za našo DO.

V. ZAKLJUČEK

Pogoji gospodarjenja so bili v letu 1987 izredno slabi, kar še zlasti velja za področje črne metalurgije. V danih pogojih gospodarjenja se v določenem delu negativno odraža tudi uveljavitev novega obračunskega sistema. Poleg zunanjih negativnih dejavnikov smo imeli v naši DO v letu 1987 še dodatne objektivne težave, poleg teh pa še nesrečo v jeklarni.

Kljub temu z doseženimi finančnimi rezultati oziroma ugotovljeno konsolidirano izgubo na ravni DO seveda ne moremo biti zadovoljni. Vedno bolj zaskrbljujoča je tudi slaba finančna situacija in posledično previsoka kratkoročna zadolženost DO.

Nekateri ukrepi za izboljšanje poslovanja na vseh področjih so bili že sprejeti ob obravnavi periodičnih obračunov med letom 1987. Potrebno je analizirati njihovo izvajanje ter jih še dopolniti ali eventualno spremeniti. Posebna skrb in konkretne aktivnosti so nujno potrebne za finančno konsolidacijo DO.

KPO
SEKTOR ZA TRŽENJE
SEKTOR ZA FINANČNE IN
RAČUNOVODSKE POSLE

Program dela 1988 KO OZSM Železarne

APRIL

- priprave in izvedbe internih delovnih akcij
Nosilec: Klub brigadirjev
- priprave na praznovanje 27. aprila in 1. maja v sodelovanju z ostalimi DPO
Nosilec: KS OO ZSMS DO, OO ZSMS TOZD/DSSS
- obravnava 3-mesečnega poslovanja DO, SOZD SŽ
Nosilec: OO ZSMS TOZD/DSSS
- priprava programa ob mesecu mladosti
Nosilec: OO ZSMS TOZD/DSSS
- tekoče naloge

MAJ

- izvedba praznovanja 27. aprila in 1. maja z ostalimi DPO ŽS in KS Štore
Nosilec: KS OO ZSMS DO, OO ZSMS TOZD/DSSS
- izvedba programa ob praznovanju meseca mladosti
Nosilec: OO ZSMS TOZD/DSSS, KS OO ZSMS DO
- srečanje mladih SOZD SŽ
Nosilec: KS OO ZSMS DO
- podelitev bronastih znakov »najboljšim mladincem – samoupravljalcem«
Nosilec: kadrovska komisija pri KS ZSMS DO, KS OO ZSMS DO
- tekoče naloge

JUNIJ

- pohod po poteh NOB (izlet)
Nosilec: KS OO ZSMS DO (referent za obujanje tradicij NOB)
- okrogla miza na aktualno temo
Nosilec: KS OO ZSMS DO (referent za IPD)
- tekoče naloge

JULIJ, AVGUST

- obravnava rezultatov poslovanja I.–VI. 1988 v DO, SOZD SŽ
Nosilec: OO ZSMS TOZD/DSSS

- udeležba na orientacijskem pohodu ob 4. juliju
Nosilec: OO ZSMS TOZD/DSSS
- pregled dela OO ZSMS TOZD/DSSS in KS OO ZSMS do v I. polletju

Nosilec: KS OO ZSMS DO

- udeležba na planinskem pohodu SOZD SŽ
Nosilec: referent za šport in rekreacijo, KS OO ZSMS DO
- tekoče naloge

SEPTEMBER

- pričetek evidentiranja mladih za opravljanje najodgovornejših funkcij v KS OO ZSMS DO
Nosilec: kadrovska komisija pri KS ZSMS DO
- srečanje mladih jugoslovanskih železarn
Nosilec: KS OO ZSMS DO
- okrogla miza na aktualno temo
Nosilec: KS OO ZSMS DO (referent za IPD)
- tekoče naloge

OKTOBER

- obravnava 9-mesečnega poslovanja DO, SOZD SŽ
Nosilec: OO ZSMS TOZD/DSSS (Nadaljevanje na 6. strani)

Udeleženci mladinske konference.

Program dela 1988 KO OZSM Železarne

(Nadaljevanje s 5. strani)

– vključevanje v priprave Gospodarskega načrta za leto 1989

Nosilec: OO ZSMS TOZD/DSSS

– okrogla miza nekdanjih mladinskih aktivistov na mladinsko temo

Nosilec: KS OO ZSMS DO

– zaključek internih delovnih akcij

Nosilec: Klub brigadirjev

– tekoče spremljanje akcije »najboljši mladinec – samoupravljalec«

in najboljše OO ZSMS TOZD/DSSS

Nosilec: kadrovska komisija pri KS OO ZSMS DO

– udeležba na volilno-programski seji OK ZSMS Celje

Nosilec: OO ZSMS TOZD/DSSS

– tekoče naloge

NOVEMBER

– priprave na volilno-programsko konferenco SOZD SŽ

Nosilec: KS OO ZSMS DO

– okrogla miza na aktualno temo

Nosilec: KS OO ZSMS DO (referent za IPD)

– tekoče naloge

DECEMBER

– priprave na razširjene letne seje OO ZSMS TOZD/DSSS in na nivoju DO

Nosilec: OO ZSMS TOZD/DSSS

– udeležba na volilno-programski seji Sveta ZSMS SOZD SŽ in politični šoli mladih v okviru SOZD SŽ

Nosilec: KS ZSMS DO

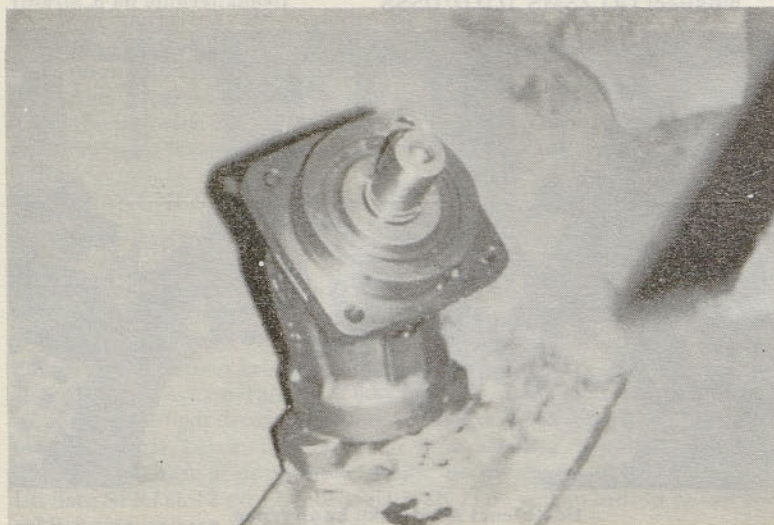
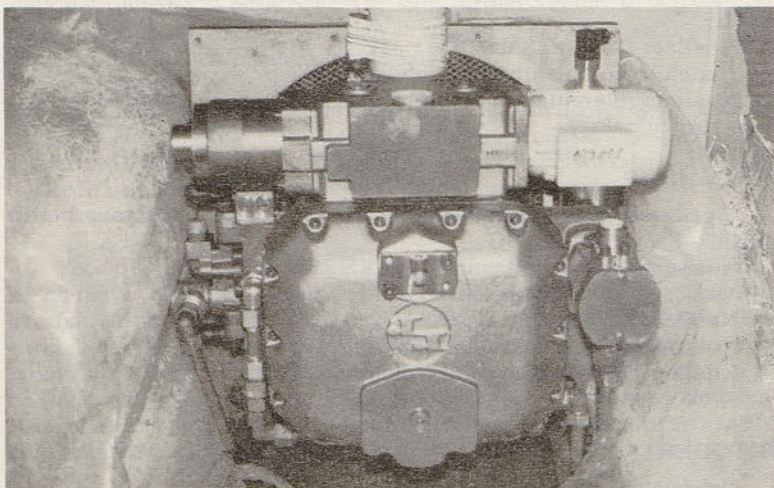
– priprave na 22. december z ostalimi DPO ŽS

Nosilec: referent za kulturo pri KS OO ZSMS DO

– tekoče naloge

HIDRAVLIČNE ENOTE

Objavljamo slike hidravlične črpalke in hidravličnega motorja, o katerih smo pisali v zadnji številki. Črpalka in motor sta od firme REX-ROTH in jih bomo uporabili pri centrifugalnem stroju v livarni I. Komplet črpalke z dvema hidromotorjema stane 45.000 nemških mark.

Nič novega ali kaj vsi vemo

Da je naša DO v globoki krizi, nam je verjetno že vsem znano. Kriza ima notranje in zunanje vzroke, na slednje se še posebno radi zgovarjamo. Pa je res za naše težave v glavnem kriva (ne)ekonomska politika ZIS in mogoče celo sam sistem?

S tem prispevkom bi želel pokazati na enega od več notranjih vzrokov za slabe rezultate, ki je po mojem mnenju ključen in ga bomo morali slediti, ko prej rešiti, ker druge učinkovite poti ni. Zakaj ga objavljam v Štorskem železarju? Ker želim na problem spomniti vse zaposlene v Železarni Štore, da se zamislimo in da se pri bodočih samoupravnih procedurah poskusimo rešiti vzroka, ki nas toliko stane.

Kaj vsi vemo?

Človek se za neko delo lahko angažira s polno močjo, če hoče in seveda zmore. Če hoče, potrebuje motiv (ali nekakšno prisilo), če zmore pa fizične in umske sposobnosti (znanje). S to ugotovitvijo se bo verjetno vsakdo strinjal. Prepričan pa sem, da je v naši DO preveč ljudi, ki nočejo ali ne zmorejo ali oboje.

V naši naravi je, da pri svoji dejavnosti težimo k liniji manjšega odpora, da s čim manj truda dosežemo zastavljeni cilj. Nihče ni neumen, da bi garal za prazen nič. V službo hodimo (ali združujemo delo) samo iz nuje, da si pridobimo sredstva za življenje, poleg tega pa si z uspešnim delom zadovoljujemo potrebo po družbenem priznanju in samopotrjevanju, vendar je to drugega pomena, še posebno v času, ko standard pada.

Delamo, kolikor je potrebno (ali mislimo, da je potrebno) in nič več, v Železarni Štore pa je potrebno zelo malo.

Jedro problema je osebni dohodek (bolje rečeno plača). Kako si jo zaslužimo? Prijavimo se na določeno delovno mesto, ki je ocenjeno z rangom (točkami). Po veljavnem sistemu si na osnovno plačo dodamo še stimulativni dodatek, odvisno pač, kje in za koga delamo. Z leti si pridobimo še dodatek za minulo delo. V neposredni proizvodnji se delavci morajo boriti še z normami (in kvaliteto) in to je edini primer, ki je kolikor toliko vezan za individualni napor in sposobnost. V vseh ostalih primerih osebni dohodek ni niti malo odvisen direktno od posameznika.

Oglejmo si mladega delavca, ki z neko izobrazbo nastopi z delom v Železarni Štore. Po zakonu mora opraviti pripravniški izpit, potem pa ga namestimo na ustrezno delovno mesto z vmesnim rangom. Po določenem času doseže končni rang, ta čas je relativno kratek (za diplomirane inženirja – tehnologa tri leta). Tu se njegovo napredovanje konča, praksa pa je, da se mu konča že dosti prej. Še temu napredovanju moram oporekati iz enostavnega razloga: še vsi, ki so bili sprejeti v redno delovno razmerje, so ta končni rang dosegli, ne glede na njihov trud in sposobnost. V končnem rangju lahko ostane tudi do upokojitve.

Vsi vemo, da vsak zaposlen na svojem delovnem mestu v znanju (praksa) sčasoma napreduje, še posebno, če je vesten in se še izven delovnega časa zanima za svoje področje, odvisno pač od zahtevnosti delovnega mesta. Z leti postaja za DO vedno pomembnejši, vendar mu tega nikjer ne moremo priznati. Ostajamo na istem delovnem mestu z enako plačo, ki ni v ničemer odvisna od posameznika. Če delamo bolje, vestneje, zanesljiveje, strokovneje, nikomur nič mar; če pa delamo slabo, z napakami, kršimo red itd., tudi nič zato. Nihče ti nič ne more dati niti vzeti. Vse, kar se od nas zahteva, je, da imamo dobre živce (ker višji lahko uporabljajo samo psihični pritisk kot sredstvo motivacije za boljše delo) in da ne naredimo kakšne usodne napake, ki bi nas (soodno) stala delovnega mesta. Seveda je napredovanje možno na druga delovna mesta, ravno ta premeščanja, razen zapuščanja DO, nas stanejo največ dobrega kadra (mišljeni so premeščanje izven stroke ali povsem druga področja iste stroke). Iz dobrih tehnologov dobimo na primer slabe ekonomiste, orga-

(Nadaljevanje na 7. strani)

Nič novega ali kaj vsi vemo

(Nadaljevanje s 6. strani)

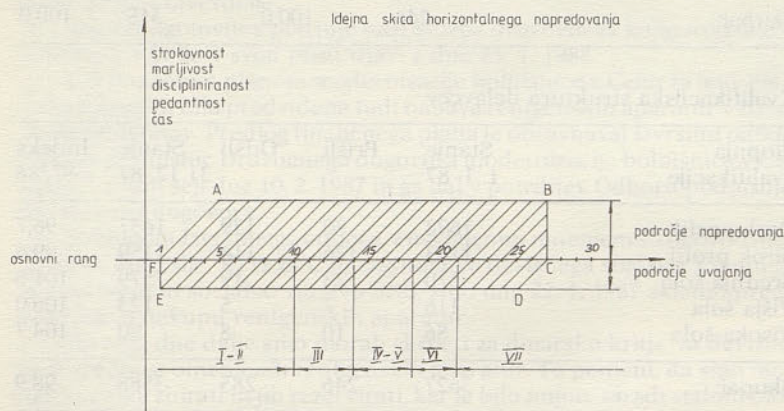
nizatorje itd. Iz dobrih, za nas nujno potrebnih delavcev dobimo manj pomembne administratorje itd. Ljudi izgubljam na vseh nivojih povsem nepotrebno. Ste se kdaj vprašali, koliko metalurgov ima Železarna Štore in koliko se jih z metalurgijo ukvarja?

Torej, ker nam ni potrebno veliko storiti za plačo, nočemo dobro delati. Ker nas nič ne sili (motivira) za izpopolnjevanje, ne zmoremo dobro delati. Ker lahko napredujemo le s premestitvami, na drugem področju ne zmoremo dobro delati. Ker se nam za potrebne premestitve ni potrebno izpopolnjevati, ne zmoremo, ker se šolati ne izplača. Z eno dobro pripravljeno in (sumljivo) opravičeno premestitvijo lahko zamenjamo leta muk na kakšni šoli. Lahko pa končamo kakšno lažjo šolo, formalnosti radi. Prav strokovno in objektivno nam znanja tako nihče ne ugotavlja. Rezultati so vidni.

Z letošnjim letom smo uvedli »specifične kriterije«, kar je samo obliž za nevzdržno stanje plačilne zabetoniranosti, vendar je to le delna rešitev, samo dopolnilo globalne rešitve.

Zaradi vsega omenjenega predlagam uvedbo horizontalnega napredovanja, in to čimprej, če že ni prepozno.

Želim vam predstaviti osnovno idejo in principe s pomočjo diagrama in osnovnih pravil:

1. Abscisa predstavlja range (kot so danes v veljavi), to je vrednost delovnega mesta po zahtevanih pogojih in po končanem uvajanju (osnovni rang).

2. Ordinata predstavlja rast strokovnosti – marljivosti – discipliniranosti – pedantnosti – časa.

3. Poševne črte predstavljajo zakonitost rasti plačilnega razreda (ranga) v funkciji točke 2.

4. Premica AB predstavlja omejitev horizontalnega napredovanja.

5. Premica BC predstavlja omejitev horizontalnega napredovanja s 27. rangom (obrazložitev v nadaljevanju).

6. Premica ED predstavlja startno osnovo za vsako delovno mesto.

7. Premica EF predstavlja spodnjo omejitev startne osnove.

8. Področja I, II, III, IV, V, VI, VII, so področja osnovnih rangov po zahtevani izobrazbi:

I-II – brez šole, priučitev

III – osnovna šola,

IV-V – poklicna in srednja šola

VI – višja šola

VII – visoka šola.

Osnovna pravila sistema nagrajevanja:

1. Na vsakem delovnem mestu je v osebnem dohodku možno napredovati (nazadovati).

2. Izjeme so samo direktorska mesta, za katere menim, da so nosilci funkcije maksimalno usposobljeni in takoj nastopijo s končnim rangom, za njih velja samo vprašanje: ali so ali niso primerni (sposobni).

3. Delavec, ki prihaja v DO iz šole, starta z uvajalnim rangom in napreduje do osnovnega ranga po zdaj veljavnih predpisih. Za prestavitve v okviru DO in za delavce s prakso iz drugih DO je potrebno izdelati poseben pravilnik o začetnem rangju (ne osnovnem, za njega se ve).

4. Napredovanje (nazadovanje) je odvisno od:

– strokovnosti

– marljivosti

– discipliniranosti

– natančnosti

– časa, prebitega na delovnem mestu (po posebnem pravilniku).

5. Možno je nazadovanje do uvajalnega ranga. Če se doseže uvajalni rang, je delavca potrebno premestiti na nižje zahtevno delovno mesto ali izključiti iz DO.

6. Direktorji horizontalno ne napredujejo, dobivajo samo zaupnico (nezaupnico).

a) Direktorjem TOZD (sektorjev) daje zaupnico (nezaupnico) KPO ali delavski svet TOZD/DSSS.

b) KPO daje zaupnico (nezaupnico) centralni delavski svet na osnovi ekonomskih pokazateljev iz ZZD.

c) Zaupnica (nezaupnica) se daje enkrat letno s tajnim glasovanjem.

7. Vsi ostali delavci Železarne Štore dobijo oceno za horizontalno napredovanje (nazadovanje) od neposrednega vodje.

8. Pritožbe na oceno delavcev sprejema sindikat, vendar opravi samo svetovalno funkcijo (razgovor in opozarjanje ocenodajalca pri očitnih napakah). Za uveljavitev svojega mnenja ima vse možnosti, ki mu kot sindikatu pripadajo.

Vse, kar sem napisal, ni dorečeno. Manjka še mnogo detajlov, poskušal sem predstaviti bistvo ideje.

Morda se bo mnogim vse skupaj zdelo smešno, vendar si upam jamčiti, da bi vzpostavitev podobnega sistema horizontalnega napredovanja (nazadovanja) našo DO v doglednem času pripeljalo iz težav in bi postala vzorna.

Jože Rotar, dipl. ing. str.

PREMIERA NA ŠTORSKEM ODRU

Amatersko gledališče »ŽELEZAR« je pripravilo gledališko delo EN KRVAVI FAMILIJARNI KABARET. Igrajo: Ana Tomažin, Božidar Ščurek in Kačičnik Emil ter instrumentalisti štorskega pihalnega orkestra.

Tekst preminulega mladega gledališkega igralca iz SLG Celja Matjaža Arsenjuka, daje svežo noviteto besedila in igre preproste povprečne družine od rojstva do smrti v povezavi z zapletenimi današnjimi razme-

rami, podane v humoristični satirični izvedbi ter povezavi s songi in glasbenimi vložki Bogomirja Verasa, ki dopolnjujejo igrani tekst v harmonično celoto.

Dokaj zahtevno gledališko delo uprizarjamo člani Amaterskega gledališča »Železar« Celje – Štore v sodelovanju s člani pihalnega orkestra »Štorski železarji« s priredbo glasbe za instrumente profesorja Franca Zupanca ter v režiji Ljerke Belak, gledališke igralka in umetnice iz SLG Celje.

Želimo vam prijeten večer s kulturno obogatitvijo.

Izvajanje kadrovske politike v letu 1988

Pri izvajanju kadrovske politike v letu 1988 bomo kot osnovo upoštevali družbeni dogovor o temeljih kadrovske politike SO Celje, dolgoročne in kratkoročne usmeritve Železarne Štore ter konkretne potrebe TOZD in DSSS. Zaradi organizacijskih sprememb (združitvev oz. ukinitvev TOZD Elektroplavž) bodo aktivnosti na tem področju večje.

Na ravni DO ne bomo povečali števila zaposlenih, temveč ga s tekočo fluktacijo celo zniževali. Pri tem je potrebno spremljati racionalnost že zaposlenih; posebno glede ekonomske upravičenosti zasedbe izpraznjenih del in nalog. Nadomestilo izpraznjenih del in nalog je potrebno iskati z ustreznim notranjim prerazporejanjem.

Stalna skrb je izboljševanje kvalifikacijske strukture zaposlenih. Dоследno in predvsem je potrebno pri nadomestnih zaposlitvah in razporeditvah vztrajati pri zaposlovanju kadrov, ki izpolnjujejo pogoje ustrezne izobrazbe in prakse.

Uvajati je treba različne načine stimulatívne sistema nagrajevanja – z izdelavo modela horizontalnega napredovanja v odvisnosti od splošne izobrazbe, novo pridobljenih znanj, delovnih izkušenj, ki pa morajo biti smiselno vgrajeni v sistemu nagrajevanja.

Delo na področju raziskave in razvoja kadrov je potrebno nadaljevati s konkretnimi akcijami, stvari tudi realizirati (čim večja izkoriščenost in zadovoljstvo zaposlenih z višjo in visoko stopnjo izobrazbe).

Pristopiti moramo k izdelavi pregledov zahtevnosti nalog TOZD in DSSS in ustrezno dograjevanje v smislu vrednotenja. Potrebno je celotno zasnovano izdelave razvida nalog v sodelovanju z AOP ustrezno informacijsko urediti.

Napraviti je treba revizijo obstoječih in pripraviti nove programe usposabljanja in izpopolnjevanja strokovne izobrazbe, ki jo izvajamo interno v DO.

Uveljavljanje poklicnega usmerjanja in kadrovanja že v šolskih klopeh.

Vzpodbujanje in širitev študija ob delu z vidika srednjeročnih in dolgoročnih potreb.

Družbeni in življenjski standard ter socialna varnost bodo v osnovi odvisni od ustvarjenega dohodka. Tako bomo to raven izboljšali s produktivnim delom in stimulatívno delitvijo sredstev za osebne dohodke.

Racionalnejše in ustrežnejše je potrebno gospodariti in upravljati z obstoječim stanovanjskim fondom.

Posvetiti pozornost in analitično obravnavati žarišča nastajanja invalidnosti. Dolgoročno reševanje invalidske problematike.

Skrb za posodabljanje samoupravne informativne dejavnosti ter racionalizacijo samoupravnih splošnih aktov.

Zaključevanje te revizije beneficirane delovne dobe v metalurški proizvodnji.

Skrb za razvoj humanizacije delovnih razmer in požarnovarnostne preventive.

Aktivirati in poživiti moramo delo na področju varstva pri delu s ciljem v humanizaciji dela ter proučevanju pogojev dela, z organizacijskimi ukrepi pa prilagajati delo človeku.

Pričetek gradnje stanovanjskega kompleksa »Lipa«.

Redno bomo spremljali izvajanje dogovorjenih načel pri zaposlovanju ter ugotovitve načrtno sporočali samoupravnim organom v TOZD in DSSS.

MAROV T Ivan, dipl. iur.

Uresničevanje načrta zaposlovanja v letu 1987

Zaostreni pogoji gospodarjenja in poglobljanja družbeno-ekonomskih problemov v naši družbi so se že v lanskem letu pomembno odražali tudi pri politiki zaposlovanja v naši delovni organizaciji. Medtem ko smo se še pred letom nazaj srečevali z večjim ali manjšim pomanjkanjem kadrov, so se v letu 1987 te razmere bistveno spremenile, saj je tudi v naši delovni organizaciji prišlo do določenih tehnoloških viškov kadrov. Na te razmere je pomembno vplivala ustavitve proizvodnje TOZD Elektroplavž, kjer je bilo ob ustavitvi zaposlenih 104 delavcev, pričetek obratovanja AFL v TOZD Livarna II, nekateri viški kadrov pa še ostajajo tudi po likvidaciji TOZD Tovarne traktorjev. To velja zlasti za kadre s I.–V. zahtevnostno stopnjo, še vedno pa nam primanjkujejo strokovni kadri VI. in VII. stopnje tehnične usmeritve.

Načrt zaposlovanja za leto 1987 je predvideval 3626 zaposlenih delavcev, vendar je zaradi navedenih dejstev uresničen z 98,9 %, kar pomeni zmanjšanje števila zaposlenih v tem letu za 1,1 %. Kadrovske potrebe posameznih TOZD smo predvsem pokrivali z razporejanjem kadrov znotraj delovne organizacije in zaposlovanjem študentov – pripravnikov, s čimer smo izboljšali tudi kvalifikacijsko strukturo, povečal se nam je delež strokovnih kadrov, zmanjšali pa smo število kadrov I. in II. stopnje zahtevnosti.

Realizacija načrta

	Planirano štev. zaposl. v letu 1987	Doseženo štev. zaposl. v povpr. v letu 1987
Proizvodni TOZD	1840 ali 50,8 %	1867 ali 51,7 %
Storitveni TOZD	1186 ali 32,7 %	1166 ali 32,3 %
Strokovne službe	600 ali 16,5 %	579 ali 16,0 %
Skupaj:	3626 ali 100,0 %	3612 ali 100,0 %

Iz gornjih tabel je razvidno, da smo predvsem povečali število kadrov v proizvodnih TOZD, nižja pa je realizacija v storitvenih TOZD in DSSS.

Viri kadrov

Viri kadrov	štev.	1987		1986	
		%	štev.	%	
Prva zaposlitev	4	1,6	22	6,9	
Iz druge DO	39	15,9	103	32,4	
Iz JLA	130	52,8	111	34,9	
Študenti	73	29,7	82	25,8	
Skupaj:	246	100,0	318	100,0	

Kvalifikacijska struktura delavcev

Stopnja kvalifikacije	Stanje 1. 1. 87	Prišli	Odšli	Stanje 31.12. 87	
				Indeks 87/86	
Ozek profil	1692	80	139	1637	96,7
Širok profil	1163	126	114	1159	99,6
Srednja šola	570	23	19	579	101,6
Višja šola	116	7	5	123	106,0
Visoka šola	86	10	8	90	104,7
Skupaj:	3627	246	285	3588	98,9

V tej tabeli je upoštevano tudi izobraževanje ob delu, zato so delna odstopanja od kvalifikacijske strukture delavcev, ki so prišli oz. odšli v letu 1987.

Za stopnjo fluktuacije kadrov ugotavljamo, da se zadnje leto umirja; v letu 1987 beležimo v naši delovni organizaciji najnižjo čisto fluktucijo, in sicer le 2,7 %. Na to predvsem vplivajo omejene možnosti zaposlovanja v celjski regiji.

Ob ustavitvi proizvodnje TOZD elektroplavž smo v skladu z našimi in zakonskimi obveznostmi vse delavce razporedili v druge TOZD. Lahko zaključimo, da je bila akcija razporejanja delavcev uspešna, saj so bili vsi delavci razporejeni na ustrezna dela in naloge, pri čemer je še potrebno izvajati nekatere prekvalifikacije oziroma dokvalifikacije delavcev.

In kako v letu 1988?

Glede na uresničevanje načrta zaposlovanja v letošnjem letu, kjer v planu predvidevamo 3531 zaposlenih delavcev ali zmanjšanje za 57 delavcev glede na sedanje stanje, ocenjujemo, da je potrebno zaostriti naslednjo problematiko:

– kadrovske potrebe posameznih TOZD in DSS prvenstveno pokrivali z razporejanjem delavcev znotraj DO, pri tem pa voditi prodornejšo aktivnosti pri vzpodbujanju vseh vrst dodatnega izobraževanja;

– večjo notranjo diferenciacijo kadrov glede na prispevek h gospodarjenju, saj je znano, da so posebej še kadri v današnjih razmerah ključen faktor uspešnega gospodarjenja;

– razviti sistem spremljanja razvoja kadrov (njihovih znanj, sposobnosti in interesov), ki bo ob ustreznih motivacijskih mehanizmih, sistemu nagrajevanja ter napredovanja omogočal kadrovanje »pravega človeka na prava dela in naloge«.

Področje za zaposlovanje kadrov

Poezija sodelavca

DIRKA

ČAS kar beži,
čep rav ga ne preganjamo.
Čim bolj se nazaj oziramo,
manj ga zaviramo.

Če v SEDANJOST prst upiramo,
kot da na votlino se naslanjamo,
obstanemo nazadujoč
in SEDAJ spet postane NEKOČ,
ker ČAS nam
prav »ta-ČAS«
spet uide proč!

Barič Filip

INFORMACIJA O CELJSKI BOLNIŠNICI

IO Odbora podpisnic Družbenega dogovora za modernizacijo bolnišnice v Celju je bil na 15. redni seji dne 1. 2. 1988 seznanjen s poročili svojih organov, tj. strokovne medicinske komisije in finančne komisije ter poročilom strokovne službe investicijsko nabavnega sektorja. Nadalje je bil seznanjen z dogovori in stališči iz razširjene seje regijskega politično operativnega štaba za modernizacijo bolnišnice v Celju, ki je bila dne 27. 1. 1988, kot tudi z ugotovitvami in sklepi Samoupravne delavske kontrole in Delavskega sveta delovne organizacije Zdravstveni center Celje ter izjavo Službe družbenega knjigovodstva – Podružnica Celje.

Na podlagi vseh poročil in vpogleda v celotno dokumentacijo je IO Odbora podpisnic Družbenega dogovora za modernizacijo bolnišnice v Celju v zvezi z objavljenimi članki v sredstvih javnega obveščanja o poslovanju modernizacije bolnišnice v Celju v letu 1987 sprejel naslednja

STALIŠČA IN SKLEPE:

1. Sredstva enodnevnega zaslužka delavcev širše celjske regije in prostovoljnih prispevkov občanov se **niso** porabila za osebne dohodka zdravstvenih delavcev. Ta sredstva so bila do konca leta 1987 nedotakljiva in se niso namensko uporabljala. Izločena so bila šele 30. 12. 1987 na poseben račun pri Službi družbenega knjigovodstva – Podružnica Celje ob prijavi investicije.

Takšno ugotovitev potrjuje tudi Služba družbenega knjigovodstva – Podružnica Celje v svoji pisni izjavi z dne 25. 1. 1988.

2. S finančnim planom modernizacije bolnišnice v Celju za leto 1987 je med drugim bila predvidena tudi nabava rentgenskih aparatov v znesku 650 milijonov. Predlog finančnega plana je obravnaval Izvršni odbor Odbora podpisnic Družbenega dogovora modernizacije bolnišnice v Celju na 5. redni seji dne 10. 2. 1987 in ga dal v potrditev Odboru podpisnic družbenega dogovora.

S sklepom Izvršilnega odbora, z usklajenim mnenjem strokovno medicinske komisije, KPO ZCC in zagotovitve deviznega soglasja Komiteja za zdravstvo in socialno varstvo SRS, smo dne 22. 1. 1987 sklenili predpogodbo o nakupu rentgenskih aparatov.

Od tega dne dalje smo morali skrbeti za dinarsko kritje, za devizno protivrednost omenjenih rentgenskih aparatov. To pomeni, da smo morali sredstva zbirati in jih rezervirati, kar je bilo nujno, zaradi stalnih blokad sistema bank pri plačilu v inozemstvo. Banke so bile v tem času devizno likvidne le malokrat v mesecu. Za odkup deviz in plačila v inozemstvo je Zdravstveni center Celje moral rezervirati sredstva, ker bi bil v slučaju plačila v inozemstvo o tem obveščen le dan ali dva prej. S tem pa bi bila pravica do nakupa deviz, če ne bi bilo zagotovljenih sredstev za nakup deviz, prenešana v naslednje obdobje, ko bi bila banka zopet devizno likvidna.

V mesecu juliju 1987, ko so bili sprejeti dodatni restriktivni ukrepi, nas je Komiteja za zdravstvo in socialno varstvo SRS obvestil, da ni možno v letu 1987 zagotoviti deviznih sredstev za nabavo rentgenskih aparatov. To pomeni, da je svoje prvotno soglasje razveljavil. Zato smo morali v okviru Komiteja za zdravstvo in socialno varstvo SRS iskati novo rešitev. Edini možni način je bil v obliki najemne-leasing pogodbe, ki je bila dokončno potrjena dne 8. 10. 1987 s strani pristojnih institucij v občini in SRS. Dobavni rok po tej pogodbi se je s tem premaknil za več kot pol leta.

Ob načrtovanju rentgenskih aparatov smo s finančnim planom morali predvideti tudi sredstva za usposobitev prostorov. Predračunska vrednost je znašala 500 milijonov din. Izvajanje teh del pa je bilo odvisno od tehnične dokumentacije, ki jo izda proizvajalec rentgenskih aparatov šele ob plačilu pogodbenega zneska oziroma pridobljene garancije za pogodbeni znesek.

Spremenjeni način nabave rentgenskih aparatov (ker nismo dobili deviznega soglasja) nam je v drugi polovici leta sprostil že angažirana sredstva. Zato je finančna komisija sprejela sklep, da se poišče najustrenejši način ohranitve realne vrednosti začasno prostih denarnih sredstev.

3. Sredstva, ki so se namensko združevala iz amortizacije za nakup rentgenskih aparatov, se niso nenamensko trošila in so se po sklepu finančne komisije oz. IO Odbora podpisnic Družbenega dogovora za modernizacijo bolnišnice v Celju posojala z obrestmi (revalorizacijskimi in realnimi) z namenom, da bi ohranili realno vrednost zbranega denarja. Tako obračunane revalorizacijske in realne obresti (ca. 220 mio) se bodo v letu 1988 uporabljale izključno za nadaljevanje modernizacije bolnišnice v Celju.

4. Ocenjujemo, da smo kljub zapleteni zakonodaji zaradi interventnih zakonov, ki so med drugim v letu 1987 še zaostrili omejevanje investicij na področju družbenih dejavnosti, s tem pa tudi v zdravstvu, skozi celo leto 1987 vlagali velike napore za pridobitev deviznega soglasja za uvoz rentgenskih aparatov in dovoljenja za nadaljevanje izgradnje modernizacije bolnišnice. Ker smo se med letom morali nenehno prilagajati nastalim težavam, smo bili med drugim tudi primorani spreminjati nekatere prvotne opredelitve, toda vse v korist nadaljevanja izgradnje modernizacije bolnišnice v Celju.

5. V zvezi z dosedanjim informiranjem o modernizaciji bolnišnice v Celju ugotavljamo, da so bili zapisniki sej IO Odbora podpisnic Družbenega dogovora za modernizacijo bolnišnice v Celju v letu 1987 posredovani vsem članom Odbora podpisnic družbenega dogovora. Poleg tega so bile občasno dane informacije občinskim skupščinam in občinskim zdravstvenim skupnostim, tj. podpisnicam Družbenega dogovora o združevanju sredstev za modernizacijo bolnišnice v Celju. Posebej je bilo podano obširno poročilo o zbiranju in trošenju sredstev za modernizacijo bolnišnice v INDOK INFORMACIJAH občine Celje v času priprav na referendum za IV. samoprispevek občine Celje. Hkrati smo odgovarjali v zvezi z modernizacijo bolnišnice na posamezna pisna vprašanja, ki so jih postavljali bodisi posamezniki, delovne organizacije ali krajevne skupnosti, v času javne razprave za uvedbo IV. samoprispevka. Občasno pa smo o modernizaciji bolnišnice obveščali širšo javnost tudi preko sredstev javnega obveščanja.

6. Da bi bile informacije o modernizaciji bolnišnice v Celju v bodoče še bolj zadovoljive in konkretne, IO Odbora podpisnic Družbenega dogovora za modernizacijo bolnišnice v Celju zavezuje Zdravstveni center Celje, da redno in sproti informira širšo javnost, občinske politično operativne štabe za aktivnosti za zbiranje denarja za modernizacijo bolnišnice, po potrebi pa tudi druge, o poteku zbiranja denarja kot tudi o njegovem trošenju ter o vseh pomembnih spremembah, problemih in težavah pri nadaljevanju izgradnje modernizacije bolnišnice v Celju.

S celovito informacijo mora biti širša javnost na najustrenejši način seznanjena vsake tri mesece.

7. Pozivamo vse družbeno-politične organizacije, samoupravne organe in druge strukture, da lahko poleg rednih oblik informiranja o modernizaciji bolnišnice v Celju pridobijo vsa nadaljnja pojasnila in ustrezne informacije pri strokovno tehnični službi Zdravstvenega centra Celje (Investicijsko nabavni sektor), ki je pojasnila in informacije v zvezi z modernizacijo bolnišnice dolžna posredovati.

8. Ocenjujemo, da se je s sredstvi za modernizacijo bolnišnice v Celju v letu 1987 racionalno gospodarilo. Z netočnimi in nepreverjenimi informacijami o modernizaciji bolnišnice je bila v nekaterih sredstvih javnega obveščanja, še zlasti v časopisu Delavska enotnost in Večer, napravljena ogromna politična in materialna škoda, ki bo prav gotovo oteževala nadaljevanje akcije zbiranja denarja v obliki enodnevnega zaslužka in prostovoljnih prispevkov delovnih ljudi in občanov ter drugih oblik zbiranja in združevanja sredstev.

9. IO Odbora podpisnic Družbenega dogovora modernizacije bolnišnice v Celju poziva vse delovne ljudi in občane k nadaljnjemu zaupanju in pripravljenosti vseh in vsakogar za solidarnostno zbiranje in združevanje sredstev za nadaljevanje izgradnje modernizacije bolnišnice v Celju.

Naš skupni cilj – dokončanje izgradnje modernizacije bolnišnice v Celju, bomo dosegli le z doslednim uresničevanjem zastavljenih in sprejetih aktivnosti ter nalog v zvezi z zbiranjem in združevanjem sredstev ter nadaljevanjem izgradnje modernizacije bolnišnice v Celju, ki v teh težkih finančnih in gospodarskih razmerah terjajo izredne in velike napore vseh vas.

Franc Ban

USMERITEV SLOVENSКИH SINDIKATOV V NASLEDNJEM OBDOBJU

1. bitka za proizvodnjo in za delo, za akumulacijo in dohodek – kajti če ne bomo delali, ne bomo spreminjali razmer;

2. jasna mora postati orientacija, da nas lahko reši samo izvoz;

3. odločen spopad z razmerami – ne dnevnih rešitev, ampak razvojne;

4. ukvarjanje z organiziranostjo združenega dela – ob težnjah po ukinjanju TOZD preverjati smiselno organiziranost;

5. poudarjena skrb kadrovanju – kdor ne zna poiskati rešitev, ne more voditi ne delovne organizacije ne tozda, po drugi strani pa biti v oporo vodstvom in ne vseh označiti kot tehokrate in nesposobneže;

6. spremljati delitvena razmerja in nagrajevanje dela – proti uravnalovki, ne pristajati na demotivacije, kakršna je uravnalovka, ki vodi v pogubo. Odločno zagovarjati realno vrednotenje dela – tako kakor ostale ekonomske kategorije. Določiti je treba tudi naj-oonižji OD in sorazmerja v dejavnostih;

7. socialna varnost delavcev mora biti ena temeljnih usmeritev sindikata; brez tega ni bitke za proizvodnjo. Napovedujejo še večje tehnološke viške – do okoli 120.000 ljudi. Najhuje je, da nimamo pripravljenih programov za prezaposlitev;

8. vprašati se o položaju in vlogi sindikatov, kajti nanje leti veliko kritike, da namreč ne zastopajo interesov delavcev, da niso z njimi in da so preveč »zlizani« z vodstvi; da sindikat ni samostojen. Vse pogostejše so zahteve po drugačnih, novih sindikatih. Te ugotovitve terjajo odgovore na konferenci prihodnje leto.

Pridobitev novega gasilskega vozila

V letošnjem letu je delovna organizacija Železarna Štore in gasilsko-reševalna služba pridobila dolgo pričakovano novo kombinirano vozilo TAM 190 T 15B 4,1.

To vozilo je za IGD kot delovno organizacijo Železarne Štore in tudi Krajevno skupnost Štore izrednega družbenega pomena v smislu požarne preventivne varnosti, saj si v današnjih časih s posodobitvijo industrije in z vse večjo požarno obremenitvijo kot tudi požarno ogroženostjo težko predstavljamo delovanje brez najsodobnejše gasilske tehnike na tem področju.

Za vozilo z nadgradnjo in črpalko ZIEGLER je delovna organizacija Železarna Štore prispevala 42,819.015.– din, s pomočjo SIS za požarno varnost Celje, ki je prispeval delna sredstva za črpalko ZIEGLER (14,000.000.– din) in Območno zavarovalne skupnosti »Triglav«, ki je odobrila kredit 20,000.000.– din pod zelo ugodnimi kreditnimi pogoji. Devizna sredstva za črpalko je oskrbela železarna. Celotna vrednost vozila znaša 56,819.015.– din.

S pridobitvijo novega vozila se bomo lahko direktno spopadli z vsemi vrstami kemičnih požarov. Ravno tako nam nova ZIEGLER črpalka omogoča preko vodnega topa intervencijo iz varne in daljše razdalje. Vozilo je že v prostorih IGD Železarne Štore, vendar bo potrebno še veliko napora, da bomo vozilo kompletirali z vso potrebno opremo in usposobili za intervencije večjega požarnega obsega.

Vsem, ki so prispevali svoj delež pri realizaciji nabave tega vozila, se iskreno zahvaljujemo.

Tušek Božidar, gradb. ing.

Srečanje športnikov – rekreativcev

V Domu železarjev so se v petek, 22. januarja 1988, zbrali delavci Železarne Štore na že tradicionalni prireditvi »Zaključek športno-rekreativne dejavnosti Železarne Štore v letu 1988«.

Iz poročila o rekreativni dejavnosti v naši DO, ki ga objavljamo v nadaljevanju, je razvidno, da smo na tem področju tudi v lanskem letu bili uspešni. Vse akcije in aktivnosti so bile zadovoljivo obiskane. Odvijale so se po programu dela, ki je bil usmerjen predvsem v dvig množičnosti oz. vključevanje čim širšega kroga zaposlenih v najrazličnejše aktivnosti.

Velik poudarek je bil dan akcijam, za katere je interes in za katere imamo osnovne pogoje. Dejavnosti so bile opredeljene v naslednja področja:

Medobratne športne igre, množične akcije po TOZD/DSSS, sindikalne športne igre, športne igre SOZD SZ, pohodi, vadba rekreativnih skupin, ostale športne prireditve in tečaji.

Medobratne športne igre

Tekmovanje se je odvijalo v 16 športnih panogah. Organiziranih je bilo 218 posameznih dvobojev, na katerih je sodelovalo okoli 1150 posameznikov. Tekmovanja so vključevala naslednje discipline: veleslalom, sankanje, odbojko, mali nogomet, veliki nogomet, atletiko, ribolov, keglanje, vlečenje vrvi, balinanje, streljanje z zračno in MK puško, košarko, namizni tenis in šah.

Doseženi rezultati:

1. mesto	Vzdrževanje	171 točk
2. mesto	Valjarna	165 točk
3. mesto	DSSS	157 točk
4. mesto	Kontrola kak.	153 točk
5. mesto	Jeklovlek	130 točk
6. mesto	Meh. obd.	103 točke
7. mesto	Livarne	101 točka
8. mesto	Jeklarna, Transp., Elektropl.	58 točk

Množične športne igre

Tudi v letu 1987 smo dajali velik poudarek množičnim akcijam po TOZD in DSSS z željo, da sodeluje na teh internih akcijah čim večje število zaposlenih. Tako je bilo v letu 1987 organiziranih 48 športnih srečanj, na katerih je sodelovalo okoli 800 udeležencev.

Doseženi rezultati:

1. mesto	Jeklovlek	297 točk
2. mesto	Vzdrževanje	263 točk
3. mesto	Kontr. kakov.	203 točke
4. mesto	Valjarne	193 točk
5. mesto	DSSS	187 točk
6. mesto	Meh. obd.	163 točk
7. mesto	Jeklarna, Transp., Elektropl.	143 točk
8. mesto	Livarne	114 točk

Sindikalne športne igre

V letu 1987 so naše ekipe uspešno sodelovale na občinskih in sindikalnih športnih igrah v Celju. Tako je v tem letu sodelovalo okoli 250 naših tekmovalcev. Opaža pa se, da je zanimanje za to vrsto rekreacije v updanju (slaba organiziranost tekmovanj).

Športne igre SOTD SZ

Sodelovali smo na zimskih in letnih športnih igrah SOZD SZ. Na igrah je sodelovalo 89 naših športnikov.

Glede na izredno močno konkurenco so dosegali naši športniki dobre rezultate.

Pohodi

Tako kot prejšnja leta so tudi v tem letu posamezne delovne organizacije v sklopu SOZD SZ organizirale pohode. Organizirani so bili pohodi na Nanos, Raduho, Korošico in Mojstrovko; udeležilo se jih je 187 naših delavcev. V okviru praznovanja 4. julija je bil organiziran pohod železarjev na Svetino, katerega se je udeležilo 242 delavcev.

Redna vadba rekreacijskih skupin

Pod strokovnim vodstvom redno vadi enkrat tedensko 10 oddelkov. Tako se je rekreiralo okoli 300 naših članov. Skupine so imele 417 ur organizirane vadbe.

Ostale športne prireditve

Organizirana so bila razna športna srečanja, in to:

- športno srečanje Železarna – Cinkarna;
- srečanje med Železarno in Kovinotekno, s TVD Partizanom Sentjur, Emom, Žično, Aerom.

Na srečanjih je sodelovalo okoli 200 naših športnikov.

Tečaji

Pod strokovnim vodstvom je bilo organiziranih več tečajev, in sicer:

- tečaj za soloobvezne otroke v smučanju (87 tečajnikov),
- tečaj za starejše v smučanju (17 tečajnikov),
- tečaj tenisa (13 tečajnikov).

Teniško igrišče, velika pridobitev za ljubitelje tovrstne rekreacije

(Nadaljevanje na 11. strani)

Srečanje športnikov – rekreativcev

(Nadaljevanje z 10. strani)

Številnim udeležencem je na zaključnem srečanju spregovoril najprej tov. Motoh Anton, kot predsednik komisije za šport in rekreacijo pri Konf. OZS, o pomenu in uspešnosti športno-rekreativne dejavnosti v ŽS. Sledila sta podpredsednik KPO tov. Marolt Boris in predstavnik ZTKO Celje tov. Malec.

Podelili so priznanja in nagrade za dosežene uspehe in rezultate posameznikom in ekipam. Posebno priznanje je za organizacijo in ustvarjalno delo pri razvoju športne rekreacije v DSSS in uspešno izvajanje programa kot amaterski organizator rekreacije sprejel tov. Košir Ervin.

Priznanje je sprejel tudi tov. Motoh Anton, ki je dve mandatni obdobji izredno uspešno vodil delo Komisije za šport in rekreacijo.

Po uradnem delu so se udeleženci poveselili ob zvokih glasbe in ob prigrizku.

Vzdušje je bilo veselo; vse priznanje za to velja organizatorju – Komisiji za šport in rekreacijo.

Ana T.

Tudi naši tekmovalci so večkrat na 1. zmagovalni stopnički

Ples naših rekreativcev.

Strelci v republiški ligi

Pretekla so že tri leta, odkar je bila osnovana enotna republiška liga strelcev z zračnim orožjem v nacionalnem programu. V njej sodelujejo zelo uspešno tudi strelci Kovinarja iz Stor. Zaradi manjših potnih stroškov je liga razdeljena na vzhod in zahod. V vzhodnem delu poleg Kovinarja nastopajo še ekipe iz Celja, Slovenj Gradca, Konjic, Slov. Bistrice, Hotinje vasi, Maribora, Ruš, Murske Sobote in Hrastnika. Tako strelci ne poznajo »mrtve« zimske sezone, saj se dejavnost in tekmovanja odvijajo preko celega leta: poleti z MK in vojaškim orožjem na prostem, pozimi pa z zračnim orožjem v zaprtih prostorih.

Ne glede na izid zadnjega srečanja s Slovenj Gradcem je ekipa Kovinarja v tej ligi zasedla odlično drugo mesto in se bo v Hrastniku konec februarja borila za sam vrh republiške lige. Na tem finalnem obračunu bosta sodelovali po dve najbolj plasirani ekipi iz vzhoda in zahoda. Že uvrstitev v finale je za strelce Kovinarja izjemen uspeh – zlasti v tem letu, ko društvo praznuje 40. poveljno obletnico svojega obstoja in delovanja na območju Stor.

Prvo ekipo Kovinarja so zastopali strelci: Dečman Vili, Hočevnar Franc, Kočevnar Ivan in Malec Branko. Slednji je tudi najboljši posameznik v tej ligi s serijsko zračno puško. Ekipa je izgubila doma samo tekmo z »Avgustom Majeričem« iz Maribora, igrala neodločeno s Celjem, vsa ostala srečanja doma in na tujih streliščih pa zmagala.

Končano je tudi tekmovanje v občinski ligi, kjer nastopamo z dvema ekipama. Druga ekipa, v sestavi: Česnik Jože, Rezar Fric, Seme Brani in Ravnikar Vili, je v tej ligi osvojila prvo mesto: najboljši posameznik je tudi naš član, in sicer Česnik Jože.

Vsem nastopajočim strelcem želimo še naprej veliko uspešnih dosežkov!

Malec Boris

Rekreacijska dejavnost namiznoteniške sekcije

Omenjena sekcija že obstaja vrsto let, vendar do sedaj ni prišlo do nekih vidnejših premikov v sekciji, tako v kvantitetnem kot tekmovalnem smislu, kajti še vedno so prisotni isti člani kot v mladih in starejših vrstah. Malo se obrača na boljše pri pionirjih. Trenutno imamo štiri perspektivne pionirje, ki pridno trenirajo dvakrat tedensko. Kvaliteta vidno napreduje, vendar športnih srečanj še niso imeli. Tudi tu gre že za dogovor s celjskimi društvi, ki se ukvarjajo s to vrsto športne dejavnosti. Potrebno bo še nekaj trdega dela, da bodo naši pionirji dosegli tak nivo znanja in spretnosti, da se bodo lahko pomerili z nasprotnimi ekipami, ki imajo mnogo več ur treninga in več strokovnega znanja. Mi smo tu šele v začetni fazi, vendar se kažejo zadovoljivi rezultati.

Nekoliko drugačna je situacija pri mlajših in starejših članih. Ti dve ekipi skupaj vadita dvakrat tedensko že vrsto let. Številčno sta ena in druga ekipa okrnjeni, saj vsaka štejeta po štiri člane. Obe ekipi dokaj uspešno tekmujejo v občinski sindikalni ligi, in to v prvi skupini. Mlajši so si priborili prvo ligo v letu 1986, medtem ko starejši člani tu tekmujejo že vrsto let. Mladi so zasedli zlato sredino, a starejši člani odlično tretje mesto.

Kar se tiče medobratnega tekmovanja v namiznem tenisu, že tri leta zapovrstjo držijo vodstvo starejši člani, in sicer v zasedbi Pajk – Skoberne. V letu 1987 sta to ekipo okrepila Ramšak in Mesarec, tako da je premočno zmagala.

Ob koncu leta se je končal turnir pionirske vrste – posamezno. Vrstni red je bil naslednji: najboljši je bil tokrat Križnik, drugi Drobne, tretji Barič in četrti Latštetar.

Takšna je športna aktivnost oz. dejavnost namiznoteniške sekcije. Upam, da se bo v bodoče dokazovala še z boljšimi rezultati.

ŠKOBERNE FRANC

Obravnavane inovacije

Komisija za gospodarjenje TOZD Jeklarna je na 19. redni seji dne 22. januarja 1988 pri obravnavi inovacij sprejela naslednje **sklepe**:

1. Za inovacijo tov. Darka Roženceta iz TOZD Jeklarna št. 1289, »DISTANČNIKA LISTOV NA ST. ŽAGI«, se odobri drugo posebno nadomestilo na osnovi ekonomskega efekta 1,126.172 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 2a.

2. Za inovacijo tov. Gojka Manojloviča, dipl. ing., Alojza Buriča, ing. in Vinka Bračuna iz TOZD Jeklarna št. 949, »STRUŽENJE GRAFITNIH ELEKTROD NA PREMIER Ø 400 mm«, se odobri četrto posebno nadomestilo na osnovi ekonomskega efekta 22,403.056 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 2 b.

3. Za inovacijo tov. Srečka Sluge iz TOZD Vzdrževanje št. 1200, »IZDELAVA LABIRINTA PROTI VDORU VODE V REDUKTOR DURAND 125«, se odobri četrto posebno nadomestilo na osnovi ekonomskega efekta v višini 3,714.604 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 2 b.

4. Za inovacijo tov. Ivana Hrovata iz TOZD Jeklarna in tov. Emila Fendreta, dipl. ing. iz sektorja OEI št. 842, »NAPRAVA ZA STRUŽENJE EKSCENTRIČNIH SORNIKOV«, se odobri peto posebno nadomestilo na osnovi ekonomskega efekta v višini 812.640 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 3 b.

Komisija za gospodarjenje TOZD Energetika je na 15. redni seji dne 11. januarja 1988 pri obravnavi inovacij sprejela naslednje **sklepe**:

1. Za inovacijo tov. Romana Kasenburgerja, Jožeta Bercka in Ferdinanda Kamenška iz TOZD Vzdrževanje št. 1418, »DVODELNA TESNILNA PUŠA ZA TESNENJE DVEH ČRPALK TIP 5 CN 11 V ČRPALIŠČU«, se odobri prvo posebno nadomestilo na osnovi ekonomskega efekta v višini 6.720.240 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 2 a.

2. Za inovacijo tov. Andreja Ojsterška iz TOZD Energetika št. 877, »VGRADITEV IZPUŠNIH VENTILOV V ZGOŠČEVALEC IN KSU REAKTOR«, se odobri peto posebno nadomestilo na osnovi ekonomskega efekta v višini 100.000 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 1 b.

3. Inovacijski predlog tov. Jakoba Hladnika in TOZD Energetika št. 1462, »POVEZAVA ČRPALK ZA BLAGO ŠKAJNIH JAM KONTI I in II«, se sprejme.

Avtorju pripada pavšalno nadomestilo.

Komisija za gospodarjenje TOZD Valjarna II je na 15. redni seji dne 28. januarja 1988 pri obravnavi inovacij sprejela naslednje **sklepe**:

1. Za inovacijo tov. Milana Horvata in Draga Cerovška iz TOZD Transport št. 1397, »PRIHRANEK PRI PLAČILU ZAKUPNIN«, se odobri drugo posebno nadomestilo na osnovi ekonomskega efekta v višini 8,693.825 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 2 a.

2. Za inovacijo tov. Franca Kaučiča, ing. in Mirka Gajška, ing. iz TOZD Valjarna II št. 999, »NOŽ ZA SEKANJE VALJANCA NA MH KROŽNIH VODILIH«, se odobri drugo posebno nadomestilo na osnovi ekonomskega efekta v višini 209,730.424 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 1 b.

3. Za inovacijo tov. Ivana Drofenika iz TOZD Valjarna II št. 1162, »VALJČNICE V HLADILNEM KANALU ŽARILNE PEČI EBNER«, se odobri četrto posebno nadomestilo na osnovi ekonomskega efekta v višini 209,730.424 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 2 b.

4. Za inovacijo tov. Franca Kapla in Bojana Božička iz TOZD Valjarna II št. 978, »FIKSIRANJE REDUKTORJA KRČILNEGA OGRODJA 05 K«, se odobri četrto posebno nadomestilo na osnovi ekonomskega efekta v višini 7,916.815 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 1 a.

5. Za inovacijo tov. Srečka Žibreta iz TOZD Vzdrževanje št. 909, »NAPRAVA ZA POMIKANJE VZDOLŽNEGA MALEGA SUPORTA ZA STRUŽENJE IN BRUŠENJE POD RAZNIMI KOTI«, se odobri četrto posebno nadomestilo na osnovi ekonomskega efekta v višini 2,693.450 din in faktorja ustvaritvene sposobnosti 3 b.

Slapnik Erna

Prispevek k problematiki inventivne dejavnosti

V 12. številki Štorskega železarja je v prispevku »Značilnosti leta 1987 na področju inventivne dejavnosti in pogled v prihodnje leto« ugotovljeno, da se pri inventivni dejavnosti v letu 1987 opaža močno nazadovanje.

V nadaljevanju ugotavlja avtor razloge za takšno stanje, ki naj bi bili po njegovem naslednji:

»Čeprav je zastoj v inventivni dejavnosti nastal po nesreči v jeklarni zaradi krivičnih obtoževanj, to ni vzrok, ampak le prilika, da se prikrito nasprotovanje inovacijam javno pokaže. Konflikti med individualnimi inovatorji in njihovim okoljem so bili prisotni že prej, vendar ne tako zaviralni. To pa zato, ker je jasno vidna povezava med inovacijo in nadomestilom avtorja, manj pa med ekonomskimi efekti inovacije (katerih vpliv na dohodek ocenjujemo s 5 %) in osebnimi dohodki vseh zaposlenih, zaradi česar tudi vzpodbujamo in nagradujemo inovacije.«

O koristnem vplivu inovacij na dohodek ne gre dvomiti, zaradi tega z avtorjem prispevka popolnoma soglašam, da je stagnacija in nazadovanje na področju inventivne dejavnosti zaskrbljujoča in pozdravljam prizadevanja strokovnjakov, da skušajo tudi z novim konceptom povrniti inventivni dejavnosti v Štorah nekdanji ugled in množičnost.

ZAHVALA

Ob nenadni smrti dragega moža in očeta

FRANCA ROJCA

upokojenca iz Štor, se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so darovali vence in cvetje in ga pospremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo DO Železarne Store, godbenikom in družinam Krajnc, Žibret, Grdina in Rebuza za nudeno pomoč.

Zena Julija, sin Milko z družino, vnuka Darjan in Darja z družino, sestri Štefka in Terezika z družino in svakinja Urška

ZAHVALA

Ob izgubi dragega očeta in starega očeta

VINKA FIDLERJA

iz Spodnjega Gabernika I, Podplat, se iskreno zahvaljujemo vsem sodelavcem za izrečeno sožalje ter darovano cvetje.

Hvala govorniku ob odprtem grobu, godbi na pihala, pokojnikovim sodelavcem TOZD Transport – kurilnica, TOZD-u Vzdrževanje, sindikatu Železarne Store, skupnim službam ter TOZD-u MO – orodjarne.

Vsem še enkrat iskrena hvala!
Z BOLEČINO V SRCU
VSI NJEGOVI

Avtor ugotavlja, da je inventivna dejavnost močno upadla po nesreči v jeklarni. Po njegovem so razlog za upad krivična obtoževanja. V prispevku sicer ne piše, za kakšna »krivična« obtoževanja gre, vendar se da iz konteksta in poznavanja problematike razumeti, da gre za podtikanje, češ da je za nesrečo v jeklarni kriva inovacija. Ta podtikanja so bila v sredstvih javnega obveščanja takoj demantirana, vendar pa dokazi, da do nesreče v jeklarni ni poleg drugih okoliščin prišlo tudi zaradi inovacije, niso bili preveč prepričljivi. Kanček dvoma je še vedno ostal.

Mislím, da bi najbolj učinkovito demantirali vsa »krivična obtoževanja« tako, da bi kolektiv seznanili s pravimi vzroki, zaradi katerih je do nesreče prišlo. Na ta način bi okolju, ki ni naklonjeno inovatorjem, odvzeli glavno orožje v njihovem zaviralnem delovanju, prejšnjim, sedanjim in bodočim inovatorjem pa dali moralno podlago za nov, še večji polet.

Ne glede na upad inventivne dejavnosti se mi zdi že skrajni čas, da dobi kolektiv kakršnokoli informacijo o vzrokih za nesrečo v jeklarni. Od nesreče je minilo že skoraj leto dni, kolektiv pa o vzrokih zanjo še ni dobil prav nobene informacije. Strokovne ekspertize so gotovo že narejene in tudi vzroki za nesrečo bi morali biti znani.

Olga Mastnak

Pohorje

Dne 9. 1. letos je bil organiziran že 10. pohod v spomin na padle borce legendarnega pohorskega bataljona pri Osankarici – Treh Žebljih. Ob hladnem, a zelo lepem vremenu smo se, kot že toliko prejšnjih let, tega pohoda udeležili tudi mi planinci iz Štor. Od lanskega leta pohod poteka v obratni smeri, to je od planinskega doma na Rogli, mimo Peska proti Trem žebljem (kjer je komemoracija) do Osankarice, nato pa z avtobusom v Zreče, kjer je v hotelu DOBRAVA zaključek – se pravi žig in podelitev značk, nato pa ples in pijača v lastni režiji.

Hladno vreme in morebitno slabo pot odtehtajo čudoviti pogledi na zasnežene jase in smreke. Res, kot v pravljici; to nas še podžiga, da se vsako leto sprehodimo po prekrasnem zimsko-zasneženem Pohorju. Ve se pa tudi, da prava družba naredi svoje.

Hvala vodniku-organizatorju PD Železar za njegov trud kakor tudi za brezhibno izvedbo pohoda.

SREČNO in varen korak v letu 1988!
STANČ

STORSKI ŽELEZAR – glasilo OZD Slovenske železarne ŽELEZARNA ŠTOR – izhaja enkrat mesečno – Uredniški odbor: Tomažin Ana, Verbič Stane, Kragelj Jože, Marolt Boris, Kocman Vojko, Renčelj Vlado, Grosek Rajko – odgovorni in glavni urednik Pungartnik Oto. Po mnenju republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oproščen davka od prometa proizvodov (Št. 421 – 1/72 z dne 20. 2. 1974) – tisk Aero Celje – TOZD Grafika – rokopisov ne vračamo.